

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

VI. évfolyam

2005/Július

A Haltermelők Országos Szövetsége
és Termék Tanácsa információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

A boglári platánfák alatt

A boglári platánsor talán az egyik legszebb Balaton-parti rész. A száz éves fasor kellemesen hűvös környezetet biztosít a rekkenő hőségben is, ugyanakkor gyönyörű a kilátás a Balatonra. Persze, csak ha az időjárás is engedi. A június 11-ére előrehozott 31. Országos Halfőző Verseny – az OMÉK miatt nem augusztus utolsó hétvégéjén rendezte a szövetség – előestéjén, délutánján bizony még szurkoltunk annak, hogy egyáltalán meggyulladhasson a tűz a bográcsok alatt. Esett, fújt a szél, a Balatonon méteres hullámok jelezték, hogy igen erős a vihar. Szombatra azonban mintha elvágta volna: kellemesen sütött a nap, a hőmérséklet is levetette a pulóvert, s a platánsor is a „salogató” arcát mutatta. És mosolygott dr. Kovács Miklós, Balatonboglár polgármestere is, akit természetesen nem csak örömteli dolgokról kérdeztünk.

• Polgármester úr, az Ön múltja szorosan kötődik a halászsághoz, a halász életéhez, hiszen a Balatoni Halászzati Rt.-nél hét évig töltötte be a kereskedelmi igazgatói posztot. Hogyan lesz egy halászból polgármester?

– Hol is kezdjem? Nos, 1990-ben Lelle és Boglár még egy város, település volt, s annak engem választottak polgármesternek. Az első egy évben igen sokat kínlódtunk, mert Lelle kiválási szándéka lefékezte az egész település fejlődését.

• Mondhatni, hogy harc folyt?

– Mondhatni háború, amely 1991 őszére – szerencsére – befejeződött. Ekkor Lellén és Bogláron is új választásokat írtak ki, s Boglár ismét bizalmat szavazott nekem. Ez történt 1994-ben is, ám 1995 tavaszán a képviselő testület megköszönte a munkámat. Egyszóval kirúgtak.

• És hova „repült”?

– A Balatoni Halászzati Rt.-be. Innen kaptam ugyanis a legjobb baráti állásajánlatot, mégpedig Gönzai János vezérigazgatótól. S azért is örültem, mert így a Balaton mellett maradhattam, s foglalkozhattam továbbra is a Balaton sorsával. Bár, megmondom őszintén, a halhoz annyi közöm volt akkoriban, mint egy rossz amatőrnek.

• Pedig Ön itt született a Balaton partján...

– Így igaz, s ezért is kötődöm a tóhoz. De ez nem elég a halászhoz, ez külön tudomány. Sok mindent meg kellett tanulnom, de ebben is szerencsém volt. 1995

Dr. Kovács Miklós polgármester

őszén indult egy csapat Szarvasra, ahol két év alatt megszereztük a halászzati szakmérnöki diplomát. Az alapvégzettségem egyébként növényvédelmi, én voltam az elsők között, akik Keszthelyen ezt a szakot elvégezte. A doktori címet a pécsi Jogtudományi Egyetemen szereztem 1983-ban.

• Ne titkoljuk, Ön most 64 éves. Egész életében tanult?

– Jó pap holtig tanul. Az ember nem tehet mást, lépést kell tartani a korrallal, a követelményszinttel. A növényvédelmet, az agráriumot szeretem, de a hatvanas években összetűztem a főnökeimmel, s mint gyakornokot, könnyen parkoló pályára he-

Tartalom:

Új fejezet a Balaton életében	3
Öreg halász nem vén halász	4
Mi a megoldás?	5
Változatos, új halételek	6
Nyilvános a helyrajzszám-jegyzék	8
A jó koncepció pénz nélkül	
fabatkát sem ér	8
Bővíteni a támogatást	8
(E lapszám fotóit Prág Ferenc készítette)	

lyeztek. De vissza a Balatonhoz: 1995-től napra hét évet töltöttem a halászzati Rt.-nél.

• Miért jött el?

– Hatvan éves koromban, 2001-ben nyugdíjba mentem, s a cégnél is éreztem, hogy az öregeknek itt már nincs nagy jövőjük. Viszont 2002-ben ismét önkormányzati választások voltak, s úgy gondoltam, megmérgettem magam. Ha kellek, visszajövök, ha nem, akkor addig maradok a cégnél, amíg ki nem rúgnak. De mint látja, 2002-ben ismét megválasztottak, így barátságosan elköszöntünk egymástól a halászzati Rt.-nél. A szívem persze, ma is visszahúz, hiszen hét év alatt szinte minden halászt megismerhettem. Nagyszerű emberekkel találkoztam, csodálatos, felejthetetlenül szép és nehéz a szakma. Ma sem mondhatom, hogy megtanultam... Amikor tavaly nyáron szóba került, hogy Balatonboglár befogadjá-e a 31. Országos Halfőző Versenyt, akkor ezt teljesen természetesnek tartottam. A képviselő testület is egyhangúlag rábólintott, így ma már itt, a platánsornál beszélgethetünk.

• Annál a platánsornál, amely évszázados múltra tekinthet vissza. Valóban méltó körülményeket biztosítottak a versenynek.

– Örülök, hogy így látja. Mi nagyon is büszkék vagyunk erre a helyre, óvjuk, védjük is, hiszen szinte mindegyik nyári rendezvényünket itt tartjuk. Ennek is köszönhető, hogy sok vendégünk van, függetle-

(Folytatás a 2. oldalon)

A boglári platánfák alatt

(Folytatás az 1. oldalról)

nül attól, hogy jó-e, avagy sem a nyári szezon. Mindezek ellenére persze, lehetne több szálló vendégünk, aki huzamosabb időt tölt itt, de ezen nem tudunk egyelőre változtatni. A kerék és a szerencse forgandó, a Balatonnál néhány éve mélyponton van a turizmus, de bízom benne, hogy változnak a dolgok.

• **Önt nem úgy ismerem, mint aki gyorsan feladja a küzdelmet. Ma is jó „sportoló”.**

– A sport valóban a szívem csücske. Ez nem azt jelenti, hogy minden focimeccsen ott vagyok, de a teniszezőkhöz sem járok túl gyakran. Viszont szeretem őket, s ha lehet segíteni, mögéjük állok. Jómagam kisgyerek korom óta vitorlázom, s ha tehetem, ma is kimegyek a vízre. Ez az egyik legnagyobb élményem, sőt, ha a téli viszonyok megengedik, akkor jégvitorlázom. S ez a csücs.

• **Egy közbevető kíváncsiság: szereti-e a halételeket?**

– Nem. Én az a halas vagyok, aki szívesen foglalkozik a hallal, de nem fogyasztja.

tották polgármesternek, akkor milyen állapotok fogadták a régi-új munkahelyén?

– Panaszra nem volt okom, nagyjából ismertem a helyzetet, azt, hogy hogy áll a település. Tisztában voltam – legalább is nagy vonalakban – azzal, hogy mi vár rám. Azt elmondhatom, hogy nem mentek rosszul a dolgok, de ugyanazon problémákkal küszködik Boglár, mint a többi tóparti település. A hab a tortán csupán annyi volt, hogy a korábbi képviselő testület belefogott egy sportcentrumi beruházásba, amely egy sportcsarnok, egy tanuszoda és a kiszolgáló létesítmények megépítését jelentette. Ez bizony a város költségvetéséhez képest igen nagy falat, bár emészthető. A bajok akkor kezdődtek, amikor kiderült, hogy a bonyolító és a kivitelező nem áll a helyzettől magaslátán. A beruházás nagyságrendje elérte az egy milliárd forintot, a város éves szinten 2–2,2 milliárd forinttal gazdálkodik. Ebből felvállalni ezt a beruházást, nagy merészség. Azt persze nem tehetjük, hogy leállítjuk az építkezést, mert az lett volna az igazi csőd. 2004 nyárig már minden határidőn túl voltunk, de a beruházás még csak 28–30 százalékos készütségi fokon állt. A bonyolítót sikerült lecserélnünk, s egy évvel ezelőtt a fővállalkozó is kiszállt, szerződést bontott. Ez nem volt elég, beperelte az önkormányzatot, mégpedig felperesként egy választott bíróság elé vitt minket. Ez azt jelentette, hogy egyrészt nem lehetett fellegbezni, másrészt – bár a bíróságon az önkormányzat illeték-

mentes, ez úttal – viszont tíz millió forintot kellett befizetnünk. Most itt tartunk, de az építkezésben is készen van a teljes tervdokumentáció, az illetékes hatóságtól a fennmaradási és továbbépítési engedélyeket beszereztük. Ismét kiírtunk egy közbeszerzési pályázatot, július közepén jár le a beadási határidő. Az elbírálás augusztus 22-éig megtörténik, amikor is aláírunk egy szerződést az új kivitelezővel. Abban bízunk, hogy korrekt partnert sikerül találunk. A közbeszerzési eljárásról egyébként rossz a véleményem, mert sok benne az ismeretlen. Amikor kiírunk egy pályázatot, az unióból bárki pályázhat. Ha mondjuk egy holland, osztrák, német, vagy más

nemzetiségű cég pályázik, honnan tudom, hogy megbízható-e, avagy sem. A messziről jött ember azt mond, amit akar, talán végig kellene gondolni az egész folyamatot.

• **Július végéig viszont átadják az M7-es autópálya új szakaszát. Mit jelent ez a város életében?**

– Ha minden igaz, két boglári lejárati lesz, s ez óriási dolog a város életében. Meggyőződésem, hogy az infrastruktúra a fejlődés alapja. Végre, az autópálya elér Boglárig, s ez csoda. Volt szerencsém végigkísérni a pályaszakasz építését, a beruházókkal kitűnő kapcsolat alakult ki, perc-re pontosan megtörténik a műszaki átvétel június 30-áig, két hét a hiánypótlás időszaka, s július 15-étől autózhatunk rajta.

• **Jelenti-e ez azt is, hogy nem csak nyáron korlátozódik az élet itt a Balaton partján?**

– Biztos vagyok benne, hogy hoz változást az autópálya. A baj csak az, hogy a Zamárdi, Balatonszárszó szakasz még nem készült el, ezt csak jövő ősszel adják át. Mindamellelt az is probléma, hogy van egy csapnivalóan rossz Balaton törvényünk. Olyan önkormányzatot kényszerít a törvény a tóparti településekre, hogy egyszerűen meggátolja a fejlesztéseket. Arról már nem is beszélek, hogy a Balaton parton – a törvény szellemének megfelelően – az ipartelepítés lehetetlen. Pustán kereskedelem-ből, kalmárkodásból nem lehet szolgáltatni. Ez csak akkor lehetséges, ha van egy ipari háttér, és fizetőképes kereslet.

• **Van-e esély a törvény megváltoztatására?**

– Jó egy éve több képviselő is nekifutott a törvény módosításának, ám a mai napig nem került a tisztelt Ház elé a módosító javaslat. Hogy mikor történik ez, fogalmam sincs róla, mert véleményem szerint mindkét oldal magával van elfoglalva, s a jövő évi választásokkal.

• **Ha már a pénzühiányról tartunk, a volt cége Balaton-parti önkormányzatokat szeretne bevonni a cég tulajdonosi körébe, hogy tőkeemeléssel javítsa a Balatoni Halászati Rt. gazdálkodását. Miért nemleges a válasz?**

– Csak a boglári önkormányzat nevében mondhatom, hogy nem lépünk be ebbe a körbe. A képviselőtestület is azon az állásponton van, hogy nincs miből részt venni. De van egy megjegyzésem. Adott egy cég, amely busán és keszegen kívül szinte mást nem termel, ebből pedig, nem lehet megélni. Remélem, ezt a tulajdonos, azaz a magyar állam is tudja, ugyanakkor azt is tudja mindenki, hogy a horgásztársadalomra nem bízhatjuk a Balatont. A horgászatás rendben van, de a Balaton ökológiai egyensúlyát szakemberekre kell bízni. A halászok eddig rendben tartották a halállományt és a környezetet, tehát azt gondolom, hogy a tulajdonosnak kell a cég fenntartásáról gondoskodni. Ne az önkormányzatokat idegessük ezzel a kérdéssel, mertők is jól tudják, hogy mi hogyan állunk.

– Hajtun György –

A Balatoni Rt.-nél Szabó Pistával ketten voltunk ilyenek. Amikor odakerültem a céghez, Gönczi János – akivel több, mint negyven éve ismerjük egymás még a keszthelyi időkből – tudta, hogy nem kedvelem a halat, de megkérdezte: megeszed már a halászlét? Mondtam, hogy nem, amire azt válaszolta, hogy jó kereskedelmi igazgató leszel, mert nem eszed meg a hasznót.

• **A személyeskedés után szóljunk a település helyzetéről. Közismert, hogy az önkormányzatok nincsenek jó helyzetben. Azaz, hogy csatlakoztunk az Európai Unióhoz, sok pályázati lehetőség megnyílt, de e mögé is oda kell tenni az önrészt, az állami támogatást. Amikor 2002-ben megválasz-**

Új fejezet a Balaton életében

A Balatoni Halászati Rt. szervezte az idei, 31. Országos Halfőző Versenyt, mégpedig Balatonbogláron. A több mint 100 éves múltú visszatekintő cégről napjainkban kevésbé jó hírek láttak napvilágot, hiszen sem a helyzetéről, sem a gazdálkodási eredményeiről nem szólhatunk felsőfokon. A 633 millió forintos jegyzett tőkéjű vállalat 62 ezer hektár balatoni vízfelületen és 1800 hektár kis-balatoni területen folytat természetesen vízi halászatot. A tógazdasági haltenyésztés mellett ez a fő tevékenysége a társaságnak, de végeznek halfeldolgozást is. Kiss György Károly vezérigazgatóval a jelen gondok mellett a jövő kilátásairól is beszélgettünk.

Az OMÉK okán a balatoni szezon kezdetére esett az országos verseny időpontja, s nekünk, szervezőknek az időjárás szélségei miatt is izgultunk kellett, mondta a vezérigazgató. Szerencsére, minden rendben zajlott, s az időjárás sem szólt közbe. Egy ilyen esemény ráirányítja a közvélemény figyelmét a tájra, a rendező cégére, így sikerült bemutatkozni a szélesebb szakmai és nem szakmai közönségnek is. Bár a társaság központja Siófokon található, mégis Boglár mellett döntöttek a helyszínt illetően, hiszen a közelben, Irmapusztán működik az Rt. egyik meghatározó tógazdasága, halfeldolgozó üzeme és javító bázisa is. S nem utolsósorban, boglárán találhatóak azok a kollégák is, akik ismerik, szeretik a halászatot, a halat.

A tó rendben van

A Balaton vízének állapota és a halállomány szorosan összefügg egymással, jelentette ki Kiss György. Miután a tó természetes úton rendbe hozta magát, s a tavasz során mintegy egy méteres vizet mérhetnek Siófokon, az a vízminőség csodálatos, amely a szezon kezdetén várja a horgászokat és a turistákat. A halállományra sem lehet panasz, hiszen a hosszú jeges időszak után, áprilisban, a tilalmi időszak ellenére – ezt a süllyő állomány ivási időszakának védelmében tették – szép horgászszámánnyal távozhatnak a horgászok. Egyre több horgásznak az a véleménye, hogy az elmúlt évek munkája végre beérik, s a halállomány is egyensúlyba kerül.

A részvénytársaság tavaly 300 tonna kétnyaras pontyot telepített a tóba, az idén viszont 350 tonnát szándékoznak telepíteni, a tervek szerint 50–60 tonna azonnal fogható háromnyaras pontyokat is. Fontos a horgászok számára az is, hogy a balatoni nyurgaponty visszakerül a vizekbe, miként a compó, a csuka és a süllyő betelepítése is megtörtént. Ez utóbbiakat maguk a horgászok tehették meg, miután a cég biztosította az előnevelt állományt.

A vezérigazgató abban bízik, hogy a nyilvánosság megteremtésével, a horgásztársadalom bevonásával sikerült azt a bizalmat helyreállítani a kapcsolatrendszer-

ben, amely az elmúlt időszakban megbomlott.

Az illegális halfogás azonban még mindig nagy gondot okoz a balatoni halászoknak. Az idén szerveztek már egy „kommandós” akciót, amit egész évben folytatni szeretnének. Ezt a problémát azonban nem lehet egy varázspálca segítségével megoldani, hiszen 500 millió forinttól akár az egy milliárd forintig is elmehet a kár értéke.

Horgászturizmus fejlesztése

A rapszicok által kifogott hal egy évben akár a horgászok által kifogott hal értékét is elérheti. A probléma megoldása bonyolult, elsősorban a jogszabályi háttér rendezését igényli, másrészt viszont az ellopott hal felhasználását is fokozottan kell ellenőrizni. Amíg ugyanis jó a fekete piac, addig mindig lesz olyan, aki elloppja a halat. Az is fontos, hogy a meglévő szervezetek összehangoltan dolgozzanak, de ha minden összeáll, akkor sem lehet megszüntetni ezt a tevékenységet. Az érintett hatóságok tavasszal már a tavon és a vízbefolyókon 2300 horgászt ellenőriztek, s mintegy 5 százalék volt csupán a szabálysértő.

A Balatoni Halászati Rt. gazdálkodási eredményei az elmúlt években nem voltak biztatóak. A veszteség oka abban is keresendő, hogy nem letisztult a cég tevékenységi profilja. Kiss György úgy véli, hogy ebben a kérdésben is van elmozdulás, amelynek kezdeti jelei már mutatkoznak. A legfontosabb az, hogy kormányzati döntés született – s ezt a tulajdonosi jogot gyakorló környezetvédelmi miniszter egy három éves programban kidolgoztatta és jóváhagyta – mely szerint a társaság a hagyományos halászati tevékenység helyett a tó halfajának fenntartását, a horgászturizmus fejlesztését helyezi a gazdálkodás közé-

pontjába. Ez alapvető szemléletbeli változást jelent. A vezérigazgató szerint ennek érdekében a gazdasági tevékenység koncentrációját végre kell hajtani, amelynek két lehetséges elemét említette. Az egyik: a belső erőforrások racionalizálása, s ebben már léptek is, hiszen csökkent a létszám, az élők munkahelyi hatékonyságát növelték, értékesítették azokat az eszközöket, amelyek az új profilhoz nem szükségesek. De például felszámolták a kacsázást is. A másik elem az a rész, ami a tevékenységnek a nemzetgazdasági jellegének az elismerését, ennek megfinanszírozásából adódik. Azaz, nem elég kimondani, hogy egy társadalomilag fontos tevékenységet a társaságnak el kell látnia, gondoskodni kell annak a feltételrendszeréről is. Ennek az első lépése az, ami egy állammal kötött szerződés keretében évente, szolgáltatási szerződés formájában elindult, azonban a hozzá kötött anyagi források még nem elégségesek. Rövidtávon még lehet ezt a veszteséget kompenzálni, de középtávon már nem. A tulajdonos kísérletet tett arra, hogy tőkét vonjon be a társaságba, s lehetővé tette, hogy a Balaton-parti önkormányzatok 50-1 százalékos tulajdoni hányadot szerezzenek. Ez mintegy 550 millió forint tőkebevonást jelentene. És bár az önkormányzatok elismerik, hogy ez jó lépés, ám amikor a konkrét végrehajtásra kerülne sor, akkor kiderül, hogy erre nincs pénz. A vezérigazgató úgy véli, hogy más formát kell kidolgozni a tőkebevonásra.

Ami pedig a halállományt illeti, ma is élő probléma a busaállomány. A busa szerepe és megítélése a Balatonban régi szakmai vita tárgya, s amíg vitatkoztak, addig a busa állomány 6–8 ezer tonnára is megnőtt. Persze, a mennyiségről is van vita, de az is tény, hogy nem igazán ismert az állomány kor összetétele, a szokásait, mozgását, az életciklusát sem sikerült pontosan feltérképezni.

Szükséges a tőkeemelés

Azok a viták, amelyek a társaság tevékenységéről szólnak, egy dologban konszenzusra jutnak. A cég 105 éve működik, s mindenki úgy gondolja, hogy az összes gondjával, bajával együtt alkalmas struktúra a Balatonnal kapcsolatos feladatok társadalmi ellátására. A vezérigazgató úgy gondolja, hogy nem piaci alapon képzelhető el a cég jövője, hiszen társadalmi igényeket kell kielégítenie. A szervezetet, a technológiát a mai kor igényeihez kell igazítani. Ugyanakkor a piacos tevékenységhez is meg kell teremteni a feltételeket, vagyis a tőkeemelés elkerülhetetlen, mondta végzetül Kiss György.

H. Gy.

Javasolt tóparti halár

2005. május 1. – 2005. augusztus 31-éig

P ₃ :	500 Ft + Áfa
B ₃ :	160 Ft + Áfa

Öreg halász nem vén halász

Amíg az ember aktívan dolgozik, nehezen gondol bele, mi lesz vele, ha nyugdíjba vonul. Aki persze, a 35. életévi találkozóán is túl van, annak már elő-előbukkan az a gondolat, hogy jó lenne nyugdíjba vonulni. Különösen akkor, amikor nyugdíjas, pardon, öreg halász találkozóra invitálják a krónikást. Jó volt csendben szemlélődni az idősebb arcok között június 10-én, Balatonbogláron, a MÁV üdülőben, a 31. Országos Halfőző Verseny elődelutánján. Több, mint 30 öreg halász jött a hívó szóra.

Dr. Orosz Sándor igazgató sem tudta meghatottságát kellően leplezni akkor, amikor köszöntötte az egybegyűlteket. Nehéz volt csendet teremtenie, mert kisebb-nagyobb csoportokban beszélgettek az meghívottak. Zsongott a terem, de végülis mindenki megtalálta a helyét. Nincs fontosabb a beszélgetésnél, hangsúlyozta az igazgató, aki arról is elmélkedett, hogy melyik megszólítás illik az alkalomhoz. Nyugdíjas találkozóra, avagy öreg halász randevúra hívta-e a szövetség – nyolc év után ismét – a vendégeket? Az utóbbi elnevezés győzött, már csak Hemingway okán is. (Csak zárójelben: a hazai viszonylatokra átköltve a világhírű regényének leginkább „Az öreg halász és a természetes víz, vagy a tógazdaság” címet adhatnánk. Lehet, hogy ez rossz vicc? Akkor bocsánat...)

Az ilyen találkozón kijár azoknak a volt kollégáknak is az egy perces néma tisztelet, akik átteveztek a túlsó partra, s már nem lehetnek közöttünk. Aztán persze, ismét

megindult a zsongás. Az együvé tartozás érzése lebegte be a terem atmoszféráját. Azok is „megjelentek”, akik valamilyen okból – ebből volt néhány – nem tudtak eljönni. Például Woyanovich Lexi bácsi, professzor úr nem volt közöttünk, bár ígérte, hogy eljön. Tudunkkal nincsenek egészségügyi problémái, tehát jól érzi magát,

hozni ezt a közösséget, mondta. Két igazi öreg halász van a körünkben: Jónás Gyuri, akivel Dinnyésen dolgozott együtt, és Pápai Bandi bácsi, aki a legjobb balatoni halászmester, jelentette ki Tölgy István. Az eseményre készített borospalackról megjegyezte: a palack címkéje a gyűjteményembe kerül, mégpedig előkelő helyre.

Sztanó János elnök Tasnádi Róbert nyugdíjas halász levelét ismertette, aki Becsey Attila nevében is küldte jókívánságait. „Tisztelettel emlékezünk egykori kollégáinkra, Rátok, koros, netán „öreg” Barátainkra! Ma is boldoggá tesz bennünket, hogy olyan szakterületen éltük le életünk legjavát, ahol a haltenyésztés – a nehézségei ellenére – a lehető legjobb hivatásbeli terület volt testünknek és lelkünknek egyaránt. Éltetett bennünket a szakmai közösség is.

Csoportkép az öreg halászsokról

FELHÍVÁS!

Óriásharcsa kerestetik

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa pályázatot hirdet a 2005. évi Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon (OMÉK) bemutatandó 30 kg feletti harcsa megfogására. A kifogott harcsát élve kell a kiállítás halbemutató területére szállítani 2005. augusztus 26-án 12 óráig. A nyertes, aki a legnagyobb harcsát fogja, 50 000 Ft jutalomban részesül.

A pályázók a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa alábbi címén jelentkezhetnek:

1126 Budapest, Vöröskő u. 4/b.
Tel.: 355-7019, Fax: 214-2643

Kutasy Gabriella ügyintézőnél.

csak más akadályt nem tudott legyőzni. Itt volt viszont Pék Gyula, aki rövid beszédre is vállalkozott. Van-e bezzeg? – tette fel a költői kérdést. Bezzeg a mi időnkben jobb volt, hiszen fiatalok voltunk, adta meg a választ. Nyolcvan évesen már csak hebegek-habogok, tette hozzá némi öniróniával, majd néhány életút állomást is felemlített. Húsz évesen a szovjetek hadifogolytáborába került, de 1947-ben már sikeresen elvégezte a mezőgazdasági egyetemet.

Lám, akkor sem volt könnyű állást találni a pályakezdőknek: Gyula bácsi 14 helyre küldte el a jelentkezési kérelmet, ám csupán egy helyről, Hortobágyról érkezett igenlő válasz. Egész életében kötődött ehhez a céhez, a Magyar Tógazdasági Rt.-hez. Büszkén említette, hogy azon halászok közé tartozik, akik az első halászati jogszabályok megalkotásán, a halászati felügyelőség létrehozatalán dolgoztak. Semmit sem csinálnék másként, fejezte be mondandóját.

Tölgy István is kiérdemelte már a nagy öreg titulust. Nagy szükség van az ilyen összejeveletekre, időről időre össze kell

Ha szükség volt rá, akkor erősített bennünket a haltenyésztők kiváló csapata, azaz Ti, kedves barátaink. Köszönet érte Mindannyiunktak!”

„Amúgy” megvagyunk, hol kisebb, hol nagyobb fizikális gondokkal, a garanciális időn túl, orvosi felügyelettel. Bár dicsekedhetnénk a bajaink sokaságával, de előttek, akik valószínű, hogy ugyanúgy vagytok, mint mi, merő henccegés lenne az egész. Inkább unokázzunk kedvünkre!

Kedves Barátaink!

Reméljük, a bajok messze elkerültek Benneteket, lelki és fizikai állapototok kitűnő. Talán még halaztok is itt-ott egy keveset, és – mint ez oly gyakran jellemzi az öregedő lelkeket – dohogtok, elégedetlenkedtek az elmúlt 10–15 év szakmai ügyetlenkedései láttán. Meg is eresztetek egy-egy olyan mondatot, hogy „bezzeg, a mi időnkben...” A levél további jókívánságokkal zárul, és köszönettel a szövetség iránt a figyelemességért, a találkozó megszervezéséért.

A legközelebbi találkozóra – reméljük – már nem kell nyolc évet várni...

H. Gy.

Mi a megoldás?

A gazdálkodók körében egyre közismertebb fogalomvá válik a környezettudatos gazdálkodás. A természeti, környezeti értékek megvédése, megóvása, fenntartása – különösen a tógazdaságoknál – központi kérdés, de az ebből adódó terheket a gazdálkodók egyedül nem képesek viselni. Az állami szerepvállalás elengedhetetlen. Többek között erről is szó volt azon a tanácskozáson, amelyet az „Alapítvány a vidrákért” szervezett, s amelynek a Szegedfish Kft. adott otthont.

Gera Pál, az alapítvány ügyvezető elnöke a június 9-ei tanácskozásra javaslatokat hozott a vidra okozta halgazdasági károk rendezésére. Ma már egyértelműen kijelenthető: természeti értékeink fennmaradása érdekében elengedhetetlen, hogy a különféle ágazatok megtalálják azokat a lehetőségeket, amelyekkel közösen tarthatják fenn a még meglévő természetes és/vagy természetközeli élőhelyeinket, és biztosíthatják ez által számos állat- és növényfaj számára a megfelelő életfeltételeket – olvasható az összeállításban. Az alapítvány jelenleg azon dolgozik, hogy elkészüljön a vidra fajvédelmi terve, s ehhez szükség van az állami, hatósági szervek és más civil, érdekképviseleti szervezetek támogató véleményére is.

A védett állatfajok kártétele egyes tájegységekben komoly veszteséget okozhat a tógazdaságoknak. A károk fő okozói a madarak, de a vidra kártétele sem elhanyagolható. Sajnálatos, hogy a természetvédelemről szóló 1996. évi LIII. törvény azon paragrafusai, amelyek a természetvédelmi célzathoz elrendelt korlátozások és a védett állatfajok okozta károk pénzügyi rendezésével foglalkoznak, mind a mai napig nem érvényesülhetnek, mivel az ehhez szükséges végrehajtási utasítás még nem látott napvilágot. A halászati szakma és a természetvédelem közötti konfliktusok jelentős része ebből adódik. Ahogy Sztanó János, a Haltermosz elnöke, a Szegedfish ügyvezető igazgatója is fogalmazott, valóban tenni kell a természeti értékek megmentéséért, ám a hatóságok stratégiai elképzelései és az eszközrendszer – pénz, jogi háttér stb. – hiányzik. A tógazdaságok esetében ugyan el a vizes élőhely program, vagyis az extenzív haltermelés támogatása, de a pályázatok kifizetésére sincs pénz. Márpedig ehhez is szükség volna a támogatásra, mert a tógazdaságok szolgáltatást végeznek azzal, hogy a védett állatokat „eltartják”. S ez a szolgáltatás is pénzbe, mégpedig sok pénzbe kerül. Az uniós tagországokban, körülöttünk már kifizették ezeket a támogatásokat, a cseheknél például kétszer annyit (108 ezer Ft/ha), mint amit idehaza a vizes élőhely programban ígértek.

A tanácskozás résztvevői egy dologban egyetértettek: nevezetesen abban, hogy a tógazdaságok esetében nem a kártérítés, a kártalanítás az elsődleges, sokkal inkább az

élőhelyek fenntartása, s az ott élő állatpopulációk megőrzése a legfontosabb feladat. A megoldást az jelentené, ha egy komplex élőhely-fenntartási támogatási rendszer jönne létre. A halastavak napjainkban már olyan élőhelyek, ahol a tulajdonosnak/bérlőnek számolnia kell a védett állatfajok jelenlétével – sok esetben nem csak egy-egy állatfaj van jelen egy-egy tógazdaságnál –

ezért a gazdálkodás során számolni kell a védett állatfajok jelenlétével is. A komplex tevékenység azonban állami szerepvállalás nélkül nem valósulhat meg. Mindaddig, amíg a jogszabályi háttér nem jön létre, s az eszközrendszer nem biztosítja, addig a tógazdaságok csak magánszorgalomból, saját zsebből végezhetik ezt a munkát. S bizonyára egyik félnek sem kellemes, hogy a gazdálkodók az állammal szemben peres úton kénytelenek érvényesíteni járandóságuk kifizetését. Éppen a házigazda Szegedfish Kft. nyert pert a Nemzeti Park Igazgatósága ellen ilyen tárgyban.

A pereskedés, persze, csak a végső megoldás. A lényeg mit sem változik: a tógazdaságok szívesen etetik a védett állatokat, biztosítják számukra a költőhelyet, óvják, védik a természeti értékeket, ha mindennek az ódiomát nem egyedül kell elviselniük.

Állambácsi! Ébresztő!

H. Gy.

Felhívás! a Haltermelők Országos Szövetsége és Termék tanácsa (Haltermosz) tagjai részére

Tisztelt Tagjaink!

A 2005. augusztus 27. és szeptember 4. között megrendezésre kerülő OMEK halászati kiállítás megszervezéséhez, az alábbi programokra várjuk jelentkezésüket:

1. Élőhal bemutató

Jelentkezőket várunk az alábbi halfajok bemutatására:

Halfajok	Akváriumok száma
pontyanya és ivadékai	3
amuranya és ivadékai	1
3 nyaras tükrös ponty	6
3 nyaras pikkelyes ponty	3
2 nyaras tükrös ponty	2
2 nyaras pikkelyes ponty	1
egynyaras polikultúra: amur, busa, ponty	1
2 vagy 3 nyaras compó	1
1 vagy 2 nyaras csuka	1
koi ponty és díszhalak	1
természetes vízi halfajok: csuka, balin, márna, süllő, keszeg, garda, kecsege, afrikai harcsa	3
angolna	1
pisztráng	1
tokféle: lénai tok, sima tok, vágó tok	1*

* medencés bemutató

A jelentkezőktől akváriumonként 100 000 Ft-ot kérünk, „marketing hozzájárulás” jogcímen. A befizetés ellenszolgáltatásaként a Haltermosz vállalja, hogy a jelentkezők nevét feltünteti az akváriumokhoz tartozó információs táblákon, információs anyagaikat (prospektusokat,

szóróanyagokat) a helyszínen osztogatja, valamint az adott cég videó anyagát – amennyiben az rendelkezésre áll – a helyszíni projektoros kivetítőn sugározza.

A kiállításra kerülő halakat 400 és 700 l-es akváriumokban helyezzük el, a szükséges mennyiség pontyanyából: 2–4 db/fajta, háromnyaras pontyból: 20 db/fajta, kétnyaras pontyból: 60 db/fajta, egynyaras pontyból: 100 db/fajta, egyéb halfajokból: 5–10 db/faj.

2. Termékbemutató

Olyan feldolgozók jelentkezését várjuk, akik hazai halakból készített termékeket állítanak ki a Haltermosz által biztosított hűtővitrinekben.

A jelentkezőktől – „marketing hozzájárulás” jogcímen – 100 000 Ft-ot kérünk, kivéve, ha a cég vállalja, hogy a kiállítás időtartama alatt kétnapi kóstoltatásához az alapanyagot előkészíteti, és rendelkezésünkre bocsátja. Ez utóbbi esetben a részvétel ingyenes!

A Haltermosz a termékbemutatóra jelentkező cégeknek is biztosítja a videófilm sugárzás (amennyiben az rendelkezésre áll), illetve a prospektusokkal, információs anyagokkal való megjelenés lehetőségét.

Jelentkezésüket írásban, a következő címen ill. faxon várjuk:

Cím: 1126 Budapest, Vöröskő u. 4/b.

Fax: 06 1 214-2643

Jelentkezési határidő: 2005. július 22.

Változatos, új halételek

A 31. Országos Halfőző Versenyt idén Balatonbogláron rendezte a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa. Szokás szerint a szövetség tagszervezetei és az előző évi helyi halfőző versenyek győztesei vehettek részt a nagy ünnepi viadalon. A szabályok sem változtak az elmúlt évekhez képest: dunai, tiszai-kőrösi halászevekkkel és egyéb halételekkel nevezhettek a versenyzők. Csak egy dolog volt rendhagyó, a verseny időpontja, ugyanis a korábbi években megszokott augusztus végi eseményt idén június 11-én rendezték.

– Kényszerből változtattunk a megszokott augusztus végi időpontra. Idén ugyanis éppen azon a hétvégén lesz az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás – mondta dr. Orosz Sándor, a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa igazgatója. Az OMEK-on pedig kötelességünk részt venni, mivel tavaly is a halas standokat látogatták a legtöbben. Nem hagyhatunk ki egyetlen egy megjelenési lehetőséget sem, ezért megkértük Balaton-

megmérni, hogy hány kilogramm külföldi hal kerül be az országba. Ez a technika már működik a cseheknél és a németeknél. A lényege az, hogy minden beérkező hal szállítmány mellé köteles a fuvarozó egy adatlapot csatolni, amelyen fel kell tüntetni többek között a hal mennyiségét, a pontos származási helyét és a behozatal célját. Ha valaki ennek nem tesz eleget, akkor szabálytalanul szállít. Emellett szeretnénk bevezetni a minőségi, magyar hal logóját, így aki ilyen emblémával ellátott halat vásárolna, az biztosan nem csalódna.

– Nem hiszem, hogy a fogyasztóknak sokat kellene magyarázni, hogy magyar halat érdemes vásárolniuk – tette hozzá Sztanó János, a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa elnöke. – Egy olyan kényes árunál ugyanis, mint az élő hal, egyáltalán nem mindegy, hogy egy kilométerről hozzák, vagy pedig több száz, esetleg ezer kilométerről utaztatják. Hiába volt például kiváló minőségű, és szép a hal Csehországban, mire Magyarországra ér, a többségük megsemmül. Persze a termelők-

Haltoros

boglár polgármesterét, hogy a hagyományoktól eltérő időpontban rendezhessük a versenyt. A június 11-ét szezonhosszabbító céltartással is választottuk.

Nagyon nagy szerepe van ezeknek a halfőző versenyeknek a halételek népszerűsítésében, ezért is öröm, hogy sokan eljöttek és főznek, mondta az igazgató. Sajnos, amióta az Európai Unió tagja vagyunk, nem tudjuk pontosan megmondani, hogy mennyi halat eszik a magyar. Csak bizakodni tudunk abban, hogy a 3,2 kilogrammos éves halfogyasztás 2004 májusa óta nőtt. Azt tudjuk, hogy a tagjaink és a magyar statisztikai rendben termelő halászok mennyit termelnek, de hogy mennyi halat hoznak be külföldről, honnan és milyen minőségben, arról nincsenek adataink. Most készül egy olyan ellenőrzési rendszer, amely segít

nek is az lenne a jó, ha a magyar emberek magyar halat ennének. Az uniós csatlakozásunk óta jól látható, hogy a Magyarországon megtermelt halat csak itthon lehet eladni. Nagyon sokat hallottunk arról, hogy ha belépünk az unióba, akkor megnyílik az európai nagypiac. Valóban megnyílt, csak nem a magyar halászok előtt. Azokban az országokban, ahol tenger van, többnyire csak tengeri halat esznek. Ezekbe az országokba azelőtt is csak horgász-célból szállítottunk halat, ez nem változott, sőt az elmúlt egy évben még ezen a téren

Busarétes

is romlottak a piaci pozícióink. A legjobb piacunk tehát Magyarország, itthon kell növelni az éves halfogyasztást. Ehhez azonban a fogyasztókkal meg kell ismertetni a halételek különböző elkészítési módjait. A halfőző versenyek is részben ezt segítik, rengeteg receptötletet kaphatnak a látogatók.

A legfontosabb törekvéseink között van az is, hogy az ország minden pontjára eljusson a hal, tette hozzá az elnök. Ma még vannak olyan települések, ahol csak ünnepkor kapható hal, rengeteg pénz kellene ahhoz, hogy ezen változtatni lehessen, folytatta az elnök. Hiába kiváló minőségű a magyar hal, és világszerte ismertek a szakembereink, ha az eltérő szabályozás, támogatási és hitelezési rendszer miatt óriási a versenyhátrányunk. Évente, sőt sokszor év közben is módosítják a szabályozást, így nem lehet előre tervezni, pedig ebben az ágazatban, ahol a pontylárvából két év alatt fejlődik ki a kész áru, nagy szükség lenne rá. A termelők azt szeretnék, ha lenne egy komoly mezőgazdasági stratégia, amely szerint tervezhetik a jövőjüket. Nagyon nehéz felvenni a versenyt kedvezőbb körülmények között termelő halászokkal. Például, míg nálunk a vizes élőhely támogatásra körülbelül 52 000 forintot ígértek,

Bírálásra kész

addig Csehországban ennek a dupláját már ki is fizették.

Idén az országos halfőző versenyen egyéb halétel kategóriában rengeteg különlegesség készült. A versenyzők új receptekkel kápráztatták el a látogatókat és a zsűri tagjait.

– Mindig próbálunk új ötleteket adni a látogatóknak, mert sajnos sokan leragadnak a sült halnál és a halászlénél, pedig, amit csirkéből és pulykából el lehet készíteni azt halból is – mesélte a cibakházi *Mészáros Pál*. -Tiszai halászlével és harcsapörkölttel indultam, a feleségem pedig rétest és töltött paprikát készített darált busából. Sokan nem szeretik a busát, pedig kiváló minőségű hal, csak tudni kell a titkot: élnie kell a hálnak, amikor megpucolják! A rétes fogott a legjobban, először sokan ódzkodtak tőle, de amikor megkóstolták megváltozott a véleményük. Nekünk nem a zsűri értékelése a fontos, hanem a nagyközönségé. Szeretjük, ha jóízűen esznek és elégedettek. Vannak visszatérő kóstolók is, akik megkeresnek minket a különböző versenyeken. Receptjeinkkel megpróbálunk kedvet csinálni a halfőzéshez, szeretnénk, ha sokkal több halat ennének az emberek, mert nagyon egészséges. Rólam

Kóstol a zsűri

csusztatásával tálalok – avatott be *Ritecz István*, aki most először kapott meghívást országos halfőző versenyre. A taranyi lakos rácponttal lett első helyezett a háromfai versenyen. – A harcsát egy régi recept alapján készítem, taranyiasan, ez a kedvenc ételünk. Imádjuk a különlegességeket, például halászlévet nem is főzünk, mert azt túl sokan csinálnak.

A Taranyról érkező csapat lánytagjainak még arra is maradt idejük, hogy feldíszítsék a sátrat. Halászhálókból, kis bográcsokból és kosarakból állították össze a csodálatos kompozíciót.

– Az egyik kenyeret kosárka még a nagymamámé volt. Gyűjtjük a régiségeket, mert szerin-

tünk nagyon fontos a hagyományőrzés. A lányokkal van egy kis együttesünk is, és egy hagyományőrző táncsoportban is szerepelünk – mesélte *Czinkné Fuisz Katalin*.

– Tejfölös, citromos habart süllő, ez az egyéni specialitásom – mondta büszkén *Matucz Gyula*, aki Perkátáról érkezett, és Dunaföldvár színeiben indult a versenyen. – Rengeteg pénzembe és időmbe telt, míg kikísérleteztem a tökéletes ízt, ugyanis egyáltalán nem mindegy, hogy milyenek az árnyok, és melyik hozzávalót mikor teszem bele. Mindenki imádjá. Tejfölös süllőt már sokan ettek, de ilyet még soha! Reggel, amikor kiderült, hogy mit főzök rengetegen megkerestek, hogy szeretnék majd megkóstolni, ezért a halászléhez félretett süllőt is így készítettem el. Tavaly a halászlévem aranyérmet kapott, remélem, hogy a mostani is ízlik a zsűrinek még így, süllő nélkül is.

Purger Gyula és családja Békés megyéből, Okányból érkezett, ők 9. alkalommal vesznek részt országos halfőzésen, de emellett legalább 40 kisebb versenyen is indultak már. A Balaton parti ünnepségre elhozták az egyik büszkeségüket, egy szép kupát.

– Ezt a gyomaendrődi nemzetközi versenyen kaptam, az egyéb halétel kategóriában megosztott első helyezettek lettünk – mondat *Purger Gyula*, miközben a kupát mutatta. – De nem csak erre a díjra vagyok büszke, tavaly Budapesten a családi halfőző versenyen is aranyérmet nyertünk, annak is nagyon örültem. Ma körösi-tiszai halászlévet és roston sült harcsát készítettünk salátaágyon fóliába sült burgonyával. Sajnos most nem tudtunk úgy rákészülni, mint szoktunk, mert nagyon messziről jöttünk, és itt aludtunk a kempingben. Annak ellenére, hogy nagyon jó érzés, ha a főztöm az első három között van, nem a helyezés számít. A lényeg az, hogy együtt legyen a család.

A 32. Országos Halfőző Versenyt 2006-ban már a szokásokhoz híven augusztus végén rendezik, Hajdúszoboszlón.

Varga Patrícia

A teríték is méltó az eseményhez

bárki példát vehetne, óriási halfogyasztó vagyok, számításaim szerint több mint 100 kilogrammot eszem meg évente.

A bajai *Novics Györgynek* és feleségének idén ez már az 5. halfőző versenye és eddig 3 aranyérmet szereztek, persze, nem véletlenül, hiszen kisgyermekkoruk óta gyakorolják a halfőzést. Az országos versenyre igazi kuriózummal készültek. *Mészáros Pálné*hoz hasonlóan ők is darált húsból főztek, de nem busából, hanem füstölt harcsából.

– Bolognai spagettivel indultunk az egyéb halétel kategóriában. A mártásba sertéshús helyett füstölt harcsát raktunk, isteni lett – mesélte *Novics György*. Természetesen levest is főztünk, egy dunai halászlévet, és egy vegyest márnából, harcsából, valamint angolnából.

– A sütőlapon most ponty készül kapros káposztán, és emellett sütök még harcsát is, amelyet lecsós-gombás mártással, illetve

XXXI. Országos Halfőző Verseny Balatonboglár Végeredmény

Dunai jellegű halászlé

1. Oláh Tibor, Mohács
2. Andó Tamás, Baja
3. Bendes Gyula Gábor, Simontornya

Tiszai-Körösi jellegű halászlé

1. Ifj. Kovács Lajos, Karcag
2. Kovács László, Gyomaendrőd
3. Jenei László, Gyomaendrőd

Egyéb halétel

1. Czinkné Fuisz Katalin, Tarany
2. Andó János, Baja
3. Tőreki István, Tarany

Abszolút győztes – Az ország legjobb halfőzője

Czinkné Fuisz Katalin, Tarany

Nyilvános a helyrajziszám-jegyzék

Az Európai Unió ökológiai rendszereként működő Natura 2000 hálózat magyarországi területei június 13-ától váltak nyilvánossá helyrajzi szám szerint. Mint az a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KVM) sajtótájékoztatóján elhangzott, a helyrajziszám-jegyzék kihirdetését követően 90 nap áll az érintett gazdák rendelkezésre ahhoz, hogy kifogásaik esetén a területileg illetékes Nemzeti Parkoknál észrevételeket tegyenek. A természetvédelmi hatóság a megfelelően megindokolt észrevételeket elbírálja és a jegyzéket az esetleg szükséges kiigazításokkal elküldi az Európai Uniónak jóváhagyásra.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium budapesti sajtótájékoztatóján *Haraszthy László*, a KVM helyettes államtitkára közölte: a Natura 2000 hálózat helyrajzi szám szerint 400–500 ezer földterületet érint, ám ezeknek nem teljes egészét fedi le általában az uniós természetvédelmi rendszer.

A helyrajzi szám alapján nyilvántartott területeken belül a Natura 2000 területek pontos lehatárolásai a távérzékélés technikával működő, mezőgazdasági parcellaazonosító

rendszer (MEPAR) térképein jeleníthetők meg és a földhasználók ezekről a térképekről tájékozódhatnak arról, hogy pontosan mely földrészeleikre vonatkoznak a Natura 2000 programmal kapcsolatos természetvédelmi korlátozások, illetve mekkora területre jár majd 2007-től kompenzáció.

A sajtótájékoztatón elhangzott az is, hogy a gazdáknak a természeti értékek megőrzése érdekében jelenleg semmi olyan korlátozásra nem kell számítaniuk, ami eddig nem lett volna érvényben. Mivel a Natura 2000 területeken a fellelhető természeti értékek azért maradhattak fenn, mert az ott jellemző tevékenység már évtizedek óta ugyanúgy zajlik, ezért az érintetteknek semmi más nem kell csinálniuk, mint folytatni azt, amit eddig is csináltak. A Natura 2000 területeken művelési ág megváltoztatása vagy egyéb hasonlóan jelentős beavatkozás ugyanakkor már most sem engedélyezett.

Haraszthy László megjegyezte, hogy épp ezért a Natura 2000 területeken a részletes földhasználati szabályokat csak a 2007-es támogatási rendszert megelőzően kell kihi-

detni. Ugyanakkor már mostantól igényelhető kártérítés azok számára, akik bizonyíthatóan hátrányt szenvednek a Natura 2000 program miatt.

Az európai szinten jelentős természeti értékek megővását célzó Natura 2000 hálózatba Magyarországon 1,91 millió hektárnyi terület tartozik, ami az ország 20,6 százaléka. Ez a több mint 20 százalékos arány jól jelzi azokat a természeti értékeinket, amelyeket a jövőben is óvnunk kell saját érdekünkben. Ezen a területen egyébként jobban állunk, mint az iparilag fejlettebb államok – az uniós átlag 17 százalék körül van. Hazánkban a Natura 2000 területek 20 százaléka szántó, 20 százaléka erdő, 40 százaléka gyepek, a többi pedig tó és egyéb vizes terület. Ez 46 élőhelyen, 40 növény- és 105 állatfaj védelmét érinti.

Szakemberek szerint a Natura 2000 nemcsak korlátozásokkal, hanem a fenntartható fejlődéshez kötődő lehetőségekkel is jár. Példaként említhetők a különféle alternatív jóvelemszerzési formák, melyek adott területen piaci előnyt is jelentenek a biogazdálkodás keretében termelt termékek, vagy éppen a szőlészet-borászat, illetve a falusi turizmus számára.

Gy. A.

A jó koncepció pénz nélkül fabatkát sem ér

Elfogadhatatlan, hogy az Európai Tanács drasztikusan csökkentse a vidékfejlesztési forrását. Elegendő és igazságosan elosztott vidékfejlesztési források nélkül Európa és különösen az új tagállamok vidéki társadalmának felemelése lehetetlen – jelentette ki *Tabajdi Csaba* Strasbourghban, az Európai Parlament plenáris ülésén, amely az osztrák néppárti *Agnes Schierhuber* jelentését vitatta meg az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) származó források felosztásának módjáról.

A javaslatok szerint a tagállamok az EMVA-forrásokból legalább tíz százalékot a farmergazdálkodás és erdészet versenyképességének fejlesztésére, húsz százalékot környezetvédelmi és földkezelési célokra, további legalább nyolc százalékot az életminőség javítására és diverzifikációra kell hogy fordítsanak, valamint hét százalékkal kell támogatni a Leader Program finanszírozását.

Tabajdi Csaba előljáróban leszögezte, hogy „sajnos a vidékfejlesztési kilátások jelenleg nem túl biztatóak, pedig *Fischer-Boel* asszony meghallgatásakor azt ígérte, hogy a vidékfejlesztési keretek kompenzálják majd az új tagállamokat a koppenhágai diszkriminációt”.

A magyar képviselő kifejtette, hogy a Bizottság eredeti javaslata 88 milliárd eurót irányzott elő a vidékfejlesztési célokra 2007–13 között. Az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottsága, felismerve, hogy a NÁTURA 2000 program jelentős plusz terhet ró a vidékfejlesztési keretekre a Schier-

huber-jelentésben 95,75 milliárd eurót javasol. Tabajdi Csaba nehezményezte, hogy ehhez képest a Luxemburgi Elnökség legújabb tárgyalási kerete drasztikus csökkentést irányoz elő, 2007–13 között mindössze 73–75 milliárddal számol.

A magyar képviselő hangsúlyozta, hogy az esetleges csökkentés súlyosan érintene minden tagországot, különösen az új tagállamokat, köztük Magyarországot, ugyanis a 88 milliárd sem lenne elég, amelyből az új tagállamok csak 28 milliárddal részesülhének, ez pedig mindössze 33%-a a keretnek. A koppenhágai diszkriminatív közvetlen kifizetési rendszer fényében ez azt jelentené, hogy a régi tagállamok egy gazdára eső összeített mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatása a hét év alatt 48 ezer euró lenne, míg ugyanez az újaknál mindössze 14 ezer euró lenne ki – a különbség több mint háromszoros.

– Ez bántóan igazságtalan – értékelte a helyzetet Tabajdi Csaba – s hozzátette, – ha a Tanács csökkenteni kívánja a vidékfejlesztési keretet, akkor azt legalább úgy tegye, hogy az ne érintse az új tagállamokra jutó forrásokat.

A magyar képviselő az okokat elemezve elmondta, úgy tűnik, hogy néhány tagállam a rövid távú politikai és pénzügyi érdekeit az Unió hosszú távú kohéziójának és sikerességének elébe helyezi. – Remélem, hogy a tagállamok kormányai végül belátják: Európán nem szabad, és nem is érdemes spórolni.

F. I.

Bővíteni a támogatást

Glattfelder Béla uniós parlamenti képviselő módosító javaslatát nagy többséggel fogadta el az Európai Parlament Halászati Bizottsága. A fideszes néppárti képviselő az Európai Halászati Alapról szóló parlamenti jelentéshez nyújtott be módosítást. Az Európai Halászati Alap az EP Halászati Bizottsága által tárgyalta legfontosabb dokumentum az idén, mivel ez tartalmazza a halászati támogatások felhasználásának szabályait a következő, 2007–2013 közötti költségvetési periódusban.

A javaslat célja, hogy az édesvízi haltenyésztés támogatási lehetőségeit bővítsé egy új támogatási cél megnevezésével. A módosítás lehetővé tenné ugyanis új tenyésztési technológiák kidolgozásának és bevezetésének támogatását. Glattfelder Béla szerint ezzel Magyarország jobban ki tudná használni a halászati célokra rendelkezésre álló uniós forrásokat. Az édesvízi haltenyésztés hazánkban több ezer embernek nyújt munkalehetőséget. Fontos szerepet játszik a vizes élőhelyek fennmaradásában, azaz környezetvédelmi jelentősége is van. Ezen kívül a halastavak elősegítik a horgászturizmus fejlődését, ezzel további munkahelyeket teremtvé.

h-n